
ZPRAVODAJ SMIŘIC, HOLOHLAV A RODOVA

ROČNÍK : 1988

VYŠLO : 21.12.

ČÍSLO : 5

POVEDLO SE... V letošním roce vychází navíc 5. číslo našeho Zpravodaje pro Smiřice, Holohlavy a Rodov. Na kresbě s textem od našeho význačného malíře Mikoláše Alše vám předkládáme dříve oblíbenou hádanku. Koněm, který nám „zalehl celý dvůr“, je sníh. Většinou napadl sníh v našem kraji právě kolem tradičního Martina, který je v kalendáři 11. listopadu. Letos si Martin pospíšil a první sníh padal již 30. října a k naší malé radosti se zima ihned ujala své vlády. Jaká bude ta letošní zima? Na jaře budeme všichni chytřejší.

ZPRÁVY MĚSTSKÉHO NÁRODNÍHO VÝBORU

ZPRÁVY Z RADY MĚNV

14. schůze:

Byla projednávána zpráva z matriky. Ke dni 30. září se narodilo ve Smiřicích 33 dětí, v Holohlavech 6 a v Rodově jedno. Celkem bylo uzavřeno 37 sňatků a do úmrtní knihy bylo za stejné období zapsáno 33 občanů. Ke 30. září 1988 činí stav obyvatel 3 817.

V této schůzi byla projednána i zpráva Městského kulturního střediska. Jen za pololetí se uskutečnilo díky MKS 41 kulturních akcí. Dobře pracují kursy němčiny a angličtiny, které vede s. Karel Novák. Pracují dobře i kursy šití zásluhou výborné lektorky. V rybářské klubovně proběhly kursy studené kuchyně a moderního vaření, které přinesly hodně dobrých kuchařských nápadů.

Pro děti byly připraveny přednášky, výchovný koncert, branný závod, promítání pohádek v loutkovém divadle. Pro starší občanky k Mezinárodnímu dni žen bylo uspořádáno Dostaveníčko se Zitou Kabátovou. Pro střední a starší generaci byly pořádány taneční zábavy, zábavný pořad Kabaret ve varieté, koncert žáků LŠU a pěveckého sboru základní školy.

Městské kulturní středisko nezapomíná ani na sloučené obce. Pro občany v Rodově byl připraven estrádní pořad Kabaret ve varieté, krásu naší přírody i některé stinné stránky mohli vidět při diafonech Labe, Písek a Mluviti stříbro.

V říjnu proběhl na MěstNV „Večer přátelství“ s polskými pracovníky, kteří pracují na stavbě výtopny. V říjnu se uskutečnil koncert operetních melodií pro starší generaci.

Poslední beseda nad kronikou byla v tomto roce zaměřena na tělovýchovu ve Smiřicích. Spolu s Českým svazem žen byl v rámci Měsíce přátelství uspořádán již tradiční Večer u samovaru.

Pro závěr letošního roku připravuje MKS vánoční koncert a besídku.

15. schůze:

Rada se zabývala rozdělením doplňkové péče na II. pololetí pro důchodce – celkově byla na tento účel určena částka ve výši 27 300,- Kčs.

Byla zhodnocena činnost Drobné provozovny služeb. Ke 30. září bylo uzavřeno 12 smluv se stálým pracovním poměrem a 9 pracovníků uzavřelo smlouvu o vedlejší pracovní činnosti. Jedenáct pracovníků uzavřelo dohodu o provedení práce.

Provozovna služeb ve Smiřicích zajišťuje práce malířské, zednické, nákladní dopravu, poskytuje zahradnické výpěstky a v letním období poskytuje práce klempířské.

V uplynulém období pracuje místní provozovna se ziskem.

16. schůze:

Jednání rady byli přítomni předseda ONV s. ing. Honza, místopředsedové ONV s. ing. Hušek a s. ing. Vopálka a předsedkyně Výboru lidové kontroly při ONV JUDr. Dvořáčková, vedoucí organizačního odboru s. ing. Hepner a za redakci Nového Hradecka s. Michal.

Tito hosté přijeli k nám do Smiřic již dopoledne. Po uvítání na MěstNV společně navštívili závod AGRODAT, kde si prohlédli moderní vybavení tohoto výpočetního centra a vedením závodu byli informováni o poskytovaných službách. Po návštěvě v AGRODATu si hosté prohlédli, jak pokračují ve Smiřicích i v Holohlavech akce „Z“ – shlédli stav rekonstrukce na pohostinství v Holohlavech a postup práce při plynofikaci. Na závěr si zástupci z ONV prohlédli závod Pektin a čistírnu odpadních vod. Na obou pracovištích bylo vidět pořádek, čistotu a zeleň. Pracovníky obou těchto provozů je možno pochválit.

Po prohlídce uvedených pracovišť proběhla v rybářské klubovně řádná schůze rady, které se zúčastnili i přizvaní předsedové komisí a předsedové občanských výborů.

Hlavními body programu byly zprávy o činnosti Sboru pro občanské záležitosti za uplynulé období a zpráva hodnotící spolupráci Městského výboru Národní fronty s Městským národním výborem. Bylo konstatováno, že činnost SPOZu je bohatá. Předseda MěstV NF ing. Vítězslav Javůrek zdůraznil klady spolupráce NF a MěstNV při spolupráci na uskutečňování náročných úkolů při plnění volebního plánu a při aktivizaci společenských organizací na plnění úkolů akce „Z“. Dobrá spolupráce je i v oblasti kulturně-politické činnosti. Problémem v rámci NF je organizace SSM Smiřice, která prakticky neexistuje.

Připomínky byly k roznášce Zpravodaje a bylo dáno v úvahu zvýšit cenu výtisku na 4,- Kčs a Zpravodaj rozesílat poštou.

Předseda pro obchod upozornil na potíže ve službách a v obchodu: nedobrá je kvalita chleba, jsou kráceny dodávky masných výrobků, často je uzavírána provozovna holičství a pedikury z důvodu nemoci a nedostatečné zásobování obuví.

V závěrečném slově poděkoval člen předsednictva OV KSČ a předseda ONV soudruh Jaromír Honza za velký kus práce, který byl v minulých letech ve Smiřicích vykonán. Upozornil na nezastupitelnou úlohu Národní fronty. Národní fronta musí sjednocovat lidi ve městě a hrát velikou roli v práci národního výboru. Vždyť volební programy jsou programem Národní fronty, právě tak jako práce s poslanci, které organizace Národní fronty navrhuje – národní výbor má být pouze organizátorem. Soudruh Jaromír Honza dále řekl:

„Víme, že je tomu zatím obráceně, ale takhle to musí fungovat. Nemůžeme zůstat lehkomyšní k tomu, že poslanci nepracují. Pokud nepomůže domluva ani pohovor, je jen jediná cesta – s poslancem se rozloučit. Všichni hovoříme o přestavbě, všichni jí tleskáme – ale pouze do té doby, pokud se nedotkne nás, a to jakýmkoliv způsobem. Pokud jsme však přestavbu vymysleli a pokud ji podporujeme, musíme se smířit s požadavky, které vyžaduje...“

POSLEDNÍ ZPRÁVY SPOZu

23. listopadu se uskutečnila přednáška pro mladé manžele.

24. listopadu byl uskutečněn slavnostní slib 72 pionýrů, kteří obdrželi knihy a pamětní listy.

26. listopadu bylo na programu další přivítání 3 malých občánků do života v našem městě.

19. prosince se uskuteční pro důchodce filmové představení v kinu Máj. Přítomné důchodce se budou snažit potěšit svým programem i žáci z místních škol.

22. listopadu proběhla výroční schůze Českého svazu žen, na které předal okresní výbor ČSZ radě Městského národního výboru Pamětní medaili za účinnou pomoc místní organizaci našich žen.

Z RADY ŘEDITELŮ

- Již v příštím roce se budou moci místní závody napojit na novou výtopnu v Černožicích. MěstNV ve Smiřicích má za úkol postavit jednu výměníkovou stanici v prostoru Dvorany. Stavba další výměníkové stanice na školním pozemku bude uskutečněna v letech 1990–1991. Počítá se s tím, že spad popílků na Smiřice bude 10krát menší. Po vybudování vlečky pro přísun uhlí k výtopně bude vjezd do Smiřic značně omezen. Proto byla zadána studie na vybudování obchvatu města s nadjezdem nad tratí za Jechovými.
- Plynofikace pokračuje – převážná část středotlaku je již položena. Nízký tlak plynu po získání dodavatelů je veden v ulici Fučíkově s uzavřením okruhu ulicí Nývtovou. Další okruh vzniká ke starému sídlišti a potom dále ke Dřevotvaru a nádraží. Je zájem o zavedení středotlaku i do Holohlav. MěstNV naváže jednání se zástupci prodejny průmyslového zboží o zvýšení dodávek plynových spotřebičů, aby naši občané mohli využít výhod plynofikace.

OPRAVA

Skupina Taurus skutečně ztratila patronaci MKS. Důvodem bylo neplnění smluvních povinností, vyplývajících ze vzájemné dohody.

SLUŽBY ve Smiřicích

Celostátně je věnována zvýšená pozornost zlepšování poskytovaných služeb obyvatelstvu. Tomuto problému se věnuje i náš Městský národní výbor ve Smiřicích. Proto již před rokem zřídil při MěstNV Drobnou provozovnu služeb. Provozovna pracuje dobře a poskytované služby většinou dobře slouží našim občanům. Pro další rozšíření a zkvalitnění služeb povolil MěstNV občanům poskytování služeb a dnes vám přinášíme seznam občanů i s jejich adresami, abyste věděli, kam se můžete obrátit při potřebě některé služby:

Dostál Pavel	Smiřice, 9. května 395	klempířské práce
Zápařka Karel	Smiřice, Palackého 97	kožešnické práce
Juriček Jiří	Smiřice, Govorova 578	opravy karosérií osobních aut
Nováček Vladimír	Jaroměř, nábřeží ČSSP 806	zednické a montážní práce, prodej výrobků
Kouba Jan	Smiřice, Hradecká 248	soustružení dřeva, výroba a prodej
Sokolovský Stanislav	Holohlavy, Zadní ul. 116	soustružení dřeva, výroba a prodej
Kadečka Václav	Smiřice, Labská 428	porážky vepřů
Halama Václav	Holohlavy, Na státní 104	výměna náhradních dílů karosérií osobních automobilů
Vít Zdeněk	Smiřice, Zemanova 194	zámečnické a klempířské práce na karosériích osobních automobilů
Barnet Stanislav	Smiřice, Zahradní 490	opravy osobních automobilů
Prostředník Václav	Smiřice, Palackého 102	fotografování

Mazáková Jiřina	Smiřice, Ohrady 335	úpravy oděvů a prádla
Rezková Jaroslava	Smiřice, Mlýnská 111	úprava oděvů
Kunc Josef	Smiřice, Govorova 554	práce kožešnické
Hamák Miroslav	Smiřice, Zahradní 485	oprava jízdních kol
Kouba Vladislav	Smiřice, Hradecká 248	oprava rybářského náčiní, krmítek a drobných potřeb
Rejent František	Smiřice, Na lávkách 132	oprava autoelektriky
Bureš Jiří	Smiřice, Zámek 1	údržba a montáž ústředního topení
Burešová Stanislava	Smiřice, Zámek 1	strojní vyšívání
Špryňar Vladimír	Smiřice, U stadionu 525	malíř pokojů
Joneš Ladislav	Smiřice, Zemanova 42	knihařské práce

Práce jsou prováděny na základě vzájemné dohody a ceny musí odpovídat platným předpisům. Zájemci o poskytování služeb se mohou přihlásit na Městském národním výboru.

Informace o poskytovaných službách Drobnou provozovnou služeb se můžete dovědět na telefonním čísle 94 328.

Kromě služeb poskytovaných ve Smiřicích se můžete telefonicky dovědět o službách poskytovaných v rámci okresu Hradec Králové na telefonním čísle HK 148 a na čísle HK 613 311.

ODPOVĚĎ NA KRITIKU

V minulém čísle Zpravodaje byla uveřejněna kritika občanů na to, že hodiny na budově MěstNV nejdou a ukazují stále stejný čas. Hospodářsko-správní odbor MěstNV nám dal toto vysvětlení: Tyto hodiny slouží i s budovou od 1. 4. 1934 (54 let!). Strojek hodin již dosloužil. Byl objednan nový „podružný strojek“. Dodací lhůta je 9 měsíců. Vina je tedy jinde a na správný čas si budeme muset ještě počkat.

STÁTNÍ STATEK – *státním podnikem*

Státní statek ve Smiřicích obhospodařuje 10 576 ha zemědělské půdy. S touto výměrou se řadí na třetí místo mezi zemědělskými podniky Východočeského kraje. Svými výkony je však největším zemědělským podnikem.

Úkoly pracovníků Státního statku pro tento rok byly na úrovni minulých let. Společnosti dodají kolem 14 miliónů litrů mléka, 8 400 tun vepřového masa, vyprodukují 22 tisíce tun obilovin. Pouze se jim nepodaří splnit dodávku 43 700 tun cukrové řepy. Zásahu na plnění uvedených

úkolů má pracovní iniciativa kolem 1700 pracovníků smiřického statku, kteří jsou zapojeni do hnutí brigád socialistické práce a do komplexně-racionalizačních brigád.

Celkem bylo na státním statku zapojeno do plnění 20 brigád socialistické práce a 4 komplexně-racionalizační brigády. Pro letošní rok bylo uzavřeno 61 kolektivních a 273 individuálních závazků. Dvě zlaté brigády soudružek Miškelové a Polanské z mléčné farmy Holohlavy zabezpečují výrobu mléka v hodnotě 8 384 tisíc Kčs. Pracují již třetím rokem brigádní formou organizace práce a odměňování. Meziročně se jim daří zvyšovat roční užitkovost dojnic o 21 %.

Na Zderazi pracuje bronzová brigáda soudružky Dendisové, která zabezpečuje výrobu mléka v celkové hodnotě 2 618 tisíc Kčs. Na jednu dojnici dosahují užitkovost ve výši 5 125 litrů mléka. Brigáda socialistické práce na Gigantu Smiřice vedená soudruhem Bauerem je držitelkou 9 bronzových, 5 stříbrných a 2 zlatých odznaků. Zabezpečují výrobu 5 571 tun vepřového masa.

V pátek 30. září tohoto roku v souladu s § 29 Zákona o podniku si zaměstnanci Státního statku Smiřice (který je státním podnikem) zvolili svého nového ředitele. Tomuto aktu předcházely schůze jednotlivých pracovních kolektivů Státního statku. Na těchto schůzích byli zvoleni delegáti pro volbu ředitele podle klíče 1 : 10, což znamená, že jeden delegát zastupoval při volbě deset pracovníků. Nevoloval tedy jen za sebe, ale i za své spolupracovníky z pracoviště. Dále se na těchto schůzích představili dva kandidáti na funkci ředitele podniku. Jedním kandidátem byl ing. František Porubčanský a druhým kandidátem byl ing. Zdeněk Rajs. Pro delegáty nebyli neznámí, protože jeden na statku pracuje a druhý dříve pracoval. Problematiku podniku tedy oba znali. Oba na předvolebních schůzích dostali od pracujících řadu dotazů. Většina dotazů se týkala hospodaření statku. Oba kandidáti zdůraznili, že v případě zvolení do funkce ředitele jim půjde o to, aby podnik co nejlépe prosperoval, rozvíjel se a aby zajistil svým zaměstnancům dobré pracovní i životní podmínky.

V uvedený den 30. září shromáždění 162 delegátů provedlo nejdříve volbu rady pracovního kolektivu. Převážnou většinou hlasů bylo zvoleno 15 členů rady. Prvním úkolem rady byla organizace volby ředitele. Ze 162 hlasů dostal 132 hlasy, tj. 81,4 % ing. Zdeněk Rajs a stává se ředitelem Státního statku. Rada pracovního kolektivu ho zmocnila jmenováním a odvoláváním svých náměstků a vedoucích vnitřních organizačních jednotek po projednání s radou pracovního kolektivu.

Co řekl v úvodu nový soudruh ředitel?

„Je toho mnoho, co bude třeba dělat. Z předvolebních shromáždění vím, co lidi trápí. Stanovíme pořadí, v jakém budeme všechny úkoly řešit – otázky bytů, vybavení pracovišť, organizaci práce a další. Něco půjde udělat hned, jiné vyřešíme později. Musíme založit koncepci.“

Prohlášení Státního statku státním podnikem a volba nového ředitele se samo o sobě neprojeví lepším hospodařením. Rozhodne dobrá organizátorská práce a poctivá práce na všech pracovištích.

Za dobrý příklad správného přístupu uvádíme informaci o zlepšovacím návrhu, který byl úspěšně dořešen ve statkových dílnách.

NOVÁ MOBILNÍ LABORATOŘ ZE STÁTNÍHO STAKU SMIŘICE

V dílnách smiřického Státního statku byla vyvinuta mobilní laboratoř, která slouží k rozborům vlhkosti rostlin, aby mohlo být co nejsprávněji rozhodnuto o vhodnosti sklizně. Nápad byl oceněn Čestným uznáním Burzy dobrých nápadů. V příštím roce by mělo být vyrobeno 20–30 kusů těchto laboratoří. Cena jedné laboratoře bude přibližně 40 000 Kčs. Počítá se s tím, že by měly být montovány do osobních vozů Favorit. S použitím mikrovlnného pole dokáže tato laboratoř

během pěti minut přímo na poli určit vlhkost. Laboratoř je energeticky méně náročná a ve srovnání s dnešními postupy spotřebuje 25krát méně energie.

O laboratoř mají zájem zemědělci, výkupní organizace, výzkumné ústavy i kontrolní orgány. Potěšitelný je i zájem školství. Zde by se s touto novou metodou měli seznamovat žáci středních zemědělských škol.

Zpracováno podle článku Mikrovlnná trouba na kolech

Je všeobecně známou skutečností, že v celém světě ubývá prvotních surovin. Proto jejich ceny na světových trzích neustále stoupají. K jejich zpracování je většinou třeba velké množství energie a i té je málo a její ceny také stoupají.

Z těchto důvodů je nutné v národním hospodářství se věnovat sběru druhotných surovin a bezodpadové technologii. I my můžeme vydatnou měrou pomoci při získávání surovin odevzdáváním sběru v naší smiřické sběrně.

Výkup sběru se provádí třikrát týdně: - v úterý a v sobotu od 8,00 do 12,00 hod.
- ve čtvrtek od 14,00 do 18,00 hodin.

V naší sběrně se vykupuje starý papír, který je třeba třídit na novinový a ostatní. Sbírá se i starý textil z přírodních materiálů a ne z tzv. umělých hmot.

Sběrna dále vykupuje odděleně staré železo (lehká a těžká ocel) a barevné kovy. Pokud chcete do sběru odevzdat autobaterii, musí být odevzdána bez elektrolytu. Při vylévání elektrolytu mějte na paměti ochranu životního prostředí. Sběrna vykupovala i kožky z králíků a ze zajíců – v poslední době v důsledku nemoci králíků však ne. Do sběru k výkupu můžete odevzdat i sklo rozdělené na barevné a na čiré.

Kromě sběru odevzdaného přímo ve sběrně se hodně starého papíru sebere od žáků ve zdejší základní škole. Nejde o zanedbatelné množství. Jeden žák přinese průměrně 50 kg starého papíru za školní rok.

V průběhu minulého roku bylo vykoupeno od občanů následující množství druhotných surovin:

Druhotná surovina:	Množství v kg:	Hodnota Kčs:
Papír	95 040	76 032
Textil	7 310	5 848
Železo	539 070	269 535
Barevné kovy	11 640	41 590
Autobaterie	10 530	47 385
Skleněné střepy	16 250	6 006
Kožky králíčí a zaječí	5 933 ks	39 295
<u>Hodnota celkem</u>		<u>485 691,- Kčs</u>

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Poděkování

Eva Hušková a Šárka Cvikelová s rodinou děkují touto cestou všem, kteří svou účastí na posledním rozloučení v kuklenské smuteční obřadní síni, květinovými dary i četnými projevy soustrasti se snažili zmírnit náš žal nad úmrtím našeho manžela a tatínka, pana Václava Huška.

Vzpomeňte s námi

Ve 4. čísle Zpravodaje jsme napsali, že skutečným datem narození bývalého ředitele smiřické základní školy soudruha Jaroslava Novotného je 17. květen. Opravovali jsme právě údaj o dnu – sedmnáctého. Shodou náhod také sedmnáctého (října) tohoto roku po krátké nemoci soudruh Jaroslav Novotný zemřel.

S jeho životem a prací jsme své čtenáře seznámili již ve 3. čísle Zpravodaje při příležitosti jeho 75. narozenin. Dnes bychom doplnili, že soudruh Novotný byl do poslední chvíle před svou krátkou nemocí čilý a činný nejen doma na své oblíbené zahrádce, ale i jako vedoucí Letopiseckého aktivu při školské a kulturní komisi MěstNV ve Smiřicích. Jeho zásluhou se podařilo po mnoha a mnoha hodinách usilovné práce (počet hodin se dal počítat na tisíce!) zaevidovat a utřídit všechny historické dokumenty a předměty i fotografie smiřické Pamětní síně.

Soudruh Novotný má zásluhu na tom, že byl vypracován podrobný seznam historických a uměleckých památek z okolí Smiřic, Holohlav i Rodova. S velikým úsilím se zasazoval o to, aby těmto památkám byla věnována náležitá péče a aby byly udržovány v pořádku. Vypracoval také seznam chráněných a vzácných stromů smiřického zámeckého parku i těch, které jsou v okolí našich obcí. Společně se smiřickým fotografem Václavem Prostředníkem vypracovali fotodokumentaci k těmto stromům.

Soudruh Novotný spolupracoval i s naší redakcí. Přípravoval články pro uveřejnění. Jezdil do Státního archivu v Zámrsku, kde studoval historické materiály o Smiřicích. Měl ještě hodně plánů, které chtěl uskutečnit.

Čest jeho památce!

Z činnosti Sboru pro občanské záležitosti ve Smiřicích v roce 1988

LE DEN

Vítání občánků se již stalo tradiční oslavou. Členové SPOZu nově osobně navštívili rodiny s novorozеныmi dětmi. Poblahopřáli rodičům a pozvali je na slavnost do obřadní síně MěstNV. Spolu s rodiči byli pozváni i další příbuzní a hlavně dědečkové a babičky. Písemně byli pozváni i zástupci ROH ze zaměstnání rodičů – jejich účast se již stala pravidlem. Díky těmto účastníkům

je obřadní síň vždy téměř plná. Pro slavnostní akt Vítání občánků je zajištěn kulturní program s hudbou a zpěvem. Nechybí fotografování a předávání dárků, pamětních knížek pro děti a květin pro maminky. V lednu byly uvítány do života 3 děti.

Ú N O R

Za přítomnosti zástupců Okresní vojenské správy a Svazarmu bylo slavnostní zahájení výcviku branců. Po zahájení výcviku byla beseda s přítomnými hosty. V únoru bylo na dvakrát uvítáno do života 7 dětí. Při příležitosti oslav 40. výročí Vítězného února byli přizváni čtyřicetiletí občané, kteří se svou prací podíleli na rozvoji města. Bylo jim poděkováno za jejich dosavadní činnost. Spolu s blahopřáním k jejich významnému životnímu jubileu jim byly předány květiny. Všichni se podepsali do Pamětní knihy MěstNV, kde byl k této příležitosti pamětní zápis.

B Ř E Z E N

Při příležitosti oslav Mezinárodního dne žen SPOZ společně se sociálně-zdravotní komisí zajistil a předal dárky ženám starším 80 let. Společně s Městským kulturním střediskem uspořádal SPOZ pro všechny důchodkyně zábavný pořad se Zitou Kabátovou. Účast byla veliká a pořad měl obrovský úspěch. Pro ženy z Rodova byl uspořádán estrádní pořad s Václavem Tomsem. I tato akce se vydařila a rodovské ženy byly spokojené.

Pro manžele Tučkovy z Holohlav byla připravena zlatá svatba. Nechyběly při ní recitace, zpěv květiny, dárek a nezbytné fotografování. Slavnostního aktu se zúčastnili kromě zástupců SPOZu zástupci zaměstnavatele manželů, zástupci občanského výboru i zástupkyně ČSŽ.

D U B E N

Na pořadu bylo dvojí přivítání občánků – celkem 9 dětí.

K V Ě T E N

Sbor pro občanské záležitosti pracuje v naší republice již 35 roků. K tomuto výročí se zástupkyně smiřického SPOZu zúčastnily aktivu v Hradci Králové, kde s. Stanislava Klimešová obdržela vyznamenání ONV a dlouholetá pracovnice SPOZu v Rodově s. Marie Špráchalová vyznamenání od KNV.

V tomto měsíci se zástupkyně SPOZu zúčastnily spolu s radou MěstNV tradičního Setkání rodáků a přátel Smiřic, které se konalo v Praze. Na konci tohoto měsíce zajistil SPOZ ve spolupráci s komisí pro tělovýchovu oslavu Mezinárodního dne dětí.

Č E R V E N

I v tomto měsíci bylo na pořadu Vítání občánků – dalších 9 dětí bylo přivítáno do života v našem městě. Bez povšimnutí SPOZu nezůstal slavnostní vstup žáků do SSM, slib pionýrů zvláštní školy, rozloučení 57 dětí s mateřskými školami ve Smiřicích i v Holohlavech, slavnostní předávání občanských průkazů 32 žákům základní školy. Každý žák, který ukončil docházku na základní škole, obdržel v upomínku Pamětní list. Sedm žáků obdrželo knihu za dobrou reprezentaci školy. Se SPOZem pravidelně spolupracovalo 7 žákyň druhé třídy základní školy a byly proto odměněny za svou pomoc knihou.

Z Á Ř Í

Do školy nastoupili noví žáci – SPOZ jim předal v upomínku na slavnostní začátek školního roku upomínkové kalendáře. Do života bylo přivítáno 6 dětí.

Ř Í J E N

Při Vítání občánků byly přivítány další čtyři děti.

LISTOPAD a PROSINEC

Lhůta pro vydávání Zpravodaje dovolí uveřejnit za poslední dva měsíce pouze akce, které jsou naplánovány: slib pionýrů, zábavný pořad pro důchodce, besedy se snoubenci, návštěva našich starších občanů v domovech důchodců.

SPOZ zajišťuje pravidelně recitace při svatebních obřadech, návštěvy občanů starších 80 let při jejich životních jubileích a zasílá blahopřání k narozeninám a kondolence při úmrtích. Činnost SPOZu je dokumentována fotograficky. Fotografie jsou vystavovány ve vývěsní skříni na budově MěstNV. O činnosti SPOZU je vedena kronika s obrazovou přílohou. Fotografie z akcí SPOZu jsou zasílány i do redakce Nového Hradecka k uveřejnění.

Na přání pozůstalých je v den pohřbu pouštěn do městského rozhlasu hlas zvonů. Při významných životních jubileích je jubilantům na přání zahrána skladba.

Státní spořitelna v Hradci Králové se podílí na akcích SPOZu tím, že na Vítání občánků, na slavnostní předávání občanských průkazů poskytuje 1000,- Kčs ročně na zakoupení dárků.

Snahou všech pracovníků smiřického SPOZU je, aby jejich činnost byla věnována všem věkovým vrstvám obyvatel našeho města.

Za SPOZ Smiřice ing. Marie Bayerová

VZPOMÍNÁME

JAN ČERNÝ

* 21. prosinec 1888

+ 26. září 1972

Na 21. prosinec letošního roku připadá 100. výročí narození smiřického rodáka a váženého občana Smiřic Jana Č e r n é h o . Jeho rodiče měli malé hospodářství v Jedličkově ulici (v místech, kde má nyní zahradu bývalý učitel Josef Lášek).

Po absolvování tehdejšího učitelského ústavu působil krátce jako učitel obecných škol (nyní I. stupeň základní školy). V letech 1907 až 1910 na obecné škole ve Smiřicích, v letech 1910 až

1911 ve Dvoře Králové a potom v letech 1911 až 1913 na obecné škole v Bílé Třemešné. Pak již působil jako odborný učitel měšťanských škol (nynější II. stupeň základní školy). Nejdříve v letech 1913 až 1914 na škole v Jaroměři a od roku 1914 trvale na měšťanské škole ve Smiřicích. Později byl na smiřické škole ustanoven ředitelem. V této funkci setrval až do svého odchodu do důchodu v roce 1950. Na smiřické škole působil celých 36 let.

Jako neúnavný a obětavý učitel a vzorný pedagog byl váženým občanem našeho města. Byl trpělivým rádcem s lidským vztahem ke svým podřízeným. Byl milovníkem a velkým znalcem přírody. Na své žáky byl přísný – ale vždy spravedlivý.

Ředitel Jan Černý byl nejen dobrým pracovníkem školství, ale byl i obětavým sportovním pracovníkem. Jeho působení ve Smiřicích bylo nerozlučně spojeno s prací v tělovýchovné jednotě Sokol Smiřice. Po více než tři desetiletí věnoval všechn svůj volný čas TJ Sokol jako cvičitel – cvičil hlavně žáky. Byl zvolen náčelníkem a později i starostou smiřické jednoty. Po sjednocení tělovýchovných organizací v roce 1948 se stal předsedou sjednocené TJ Sokol Smiřice.

V roce 1945 se významně zapojil do veřejné činnosti jako předseda Revolučního národního výboru a aktivně se podílel na správě našeho města po osvobození.

V roce 1972 ve věku 84 let zemřel. V jeho osobě odešla jedna z význačných postav nedávné smiřické historie.

Rudolf Malík
člen letopiseckého aktivu
ŠKK při MěstNV Smiřice

LATINSKÉ PŘÍSLOVÍ

Volentem ducunt fata, nolentem trahunt.
Silný je osudem veden, slaboch vláčen.

ROK 1938

Smiřičtí občané

na čs. hranicích

V letošním roce, bohatém na významná výročí, jsme vzpomněli i 50. výročí naší kapitulace po mnichovském diktátu v roce 1938.

Fašistické Německo již 16. března 1938 začalo budovat svou armádu pro budoucí výboje. Základem nacistické válečné doktríny se stala teorie bleskových úderů vedených tankovými svazy

za mohutné podpory letectva. Praktickou zkouškou plánovaného útoku na naši zem byla okupace Rakouska uskutečněná ve dnech 11. až 13. března 1938. Bezprostředně po obsazení Rakouska byla připravována agrese proti Československé republice. Plán na obsazení Československa měl krycí název Fall Grün. Již před 20. květnem 1938 byla soustředována německá vojska na našich hranicích. Československá zpravodajská služba tento počín ze strany Německa odhalila.

Stav naší armády byl ihned zvýšen ze 195 tisíc na 371 tisíc mužů a bylo spolehlivě obsazeno pohraniční území. To donutilo Hitlera od plánu napadení ČSR na čas ustoupit, ale jeho plán na rozdrčení Československa vojensky zůstal nedotčen. 23. září 1938 soustředil Hitler proti ČSR v pěti armádách 39 divizí v síle 2 milióny vojáků. Proto byla u nás ihned vyhlášena všeobecná mobilizace a ČSR měla ke stejnému datu k dispozici jeden a půl miliónu vojáků ve zbraní. Byly obsazeny pohraniční pevnosti a lid byl odhodlán republiku bránit.

Mezi těmi, kteří byli připraveni plnit svou občanskou povinnost při obraně vlasti, byli i smiřičtí občané. Na snímku, který nám z rodinného alba zapůjčil náš čtenář Josef Němec ze Smiřic, jsou členové jednotky SOS. Tato jednotka byla určena k ochraně hranic v Bělovsi u Náchoda. Až na jediného člena této jednotky všichni již zemřeli, ale jejich jména vám budou známá, protože ve Smiřicích žijí jejich děti, příbuzní i známí.

Od leva vzadu na fotografii vidíme:

Ludvík Munzar (otec herce zasloužilého umělce Luďka Munzara), Adolf Mahler, velitel běloveské celnice Řezníček (budova běloveské celnice je na snímku v pozadí), velitel jednotky štrážm. Vojtěch Němec, Jaroslav Rejchrt, Vendelín Isaides, Karel Rezek, František Spurný, Josef Svoboda a František Svatoň (to je výše uvedený žijící člen jednotky a autor našeho povídání o Labi). Poslední na fotografii je Ladislav Kaube.

Ani naši občané nezasáhli do bojů na hranicích. Tato jednotka byla převelena do Pěkova u Police nad Metují, kde docházelo k častým provokacím ozbrojených německých ordnerů.

Podle vlastních vzpomínek i podle vyprávění svého otce napsali

František Svatoň
Josef Němec

Povídání o Labi jsem v minulém čísle přerušil při popisování těžké práce těch, kteří z Labe vytahovali staré stromy. V tomto čísle budu pokračovat vyprávěním o tom, jak těžká i nebezpečná tato práce byla.

Museli se při tom potápět do vody – někdy na dlouhou dobu. Když se některý potopil, my, děti, jsme měly strach, zdali vyplave. To byly dlouhé chvíle! Z vody vyskakovaly jen bubliny, víc vidět nebylo. Když pak muži vyplavali nad hladinu, ulehčilo se nám. Museli potom dlouho zhluboka

dýchat. My jsme byly rády, že se z tak nebezpečné práce ve zdraví vrátili (vždyť to bylo bez jakéhokoliv potápěčského vybavení!). Nedivte se, že to v našich dětských očích byli hrdinové, které jsme obdivovaly.

A co těch starých dubů z řeky vytahali! Dřevo bylo sice úplně černé, ale bylo ceněné. Pro jakou výrobu bylo určeno, nevím. Po tomto těžce vydobytém dřevu však byla velká poptávka.

Ano, ano... Tenkrát ještě byla ta naše řeka neregulovaná – svobodná. Děla si co chtěla. A jak byla krásně čistá! Dnes se už přiznám, tenkrát jsme se z ní klidně napili. V tvém čistém toku bylo vidět malé ryby i mnoho velkých ryb. Tak velkých, že jsme se jich my menší báli. Byli v ní i raci a další vodní živočichové. My – kluci – jsme v té době pytláčili – bez povolení ryby chytali. Nechtě je nám to odpuštěno. Mívali jsme hlad, chodili jsme se k tobě živit. Děla to mnoho kluků. Nebylo to sportovní, ale i v těch chmurných dobách jsme museli vyrůstat. Museli jsme nějak tu velkou bídu přežít. Nyní se, milovaná řeko, starý Štemberák přiznává. Přiznává a vzpomíná, jak se všechno změnilo.

Je to již více než padesát let, co tě lidé převedli do nového koryta, aby tě co nejvíce zkrotili. Tvé staré řečiště postupně zaváželi. Velká škoda těch krásných míst a koutů! Velká škoda krásného splavu na Štemberku! Velká škoda romantických zákoutí! Velká škoda, škoda... Já tě ale stále budu vidět takovou!

Lidé napřímili a prohloubili tvé koryto. Do cesty ti postavili jez, později postavili elektrárnu. Tvou vodu používají k zavlažování polí. Tvůj tok je nyní o mnoho klidnější, už nemůžeš lidem tak škodit. Ale někdy jsi dokázala i v této podobě, jakou máš sílu a co dovedeš. Co jsi provedla? To ještě nebyla otevřená elektrárna a ty jsi smetla šest chlapů i s pontonem. Velké neštěstí! Šest životelů rodin! Jindy to byli mladí: chlapci, kteří podceňovali tvé nové hloubky a doplatili na svou nerozvážnost. Škoda těch mladých životů!

Jindy – to už stála elektrárna – jsi v zimě zamrzla tak, že museli přijít vojáci a rozstřílet led. Před jezem se nakupily kry a my jsme je museli háky uvolňovat. Opět jsi hučela jako mnohdy na Štemberku při velké vodě. Jen se kry uvolnily, hned jsme utekli z tvého dosahu. Kdybychom kry neuvolnili, určitě by nám řeka svou ničivou silou poškodila elektrárnu. Přece tě znám a nelžu! Den před tím, než jsem šel na vojnu, pobourala jsi elektrárnu v Předměřicích nad Labem. Tam se to asi stalo proto, že tam nemají zkušené Štemberáky, kteří tě tak dobře znají!

Lidé k tobě nejsou dobří. S hrůzou se dívám, jak tě lidé kazí – jsou to opravdoví vandalové. Co všechno do tebe vypouštějí a házejí! Škodí to řece a zpětně nám všem.

První pohromou pro Labe byly papírny v Hostinném – ty hodně znečistily jeho vodu. Jindy to byl jiný podnik. Chodil ke mně do dílny Karel Telecký, rybář, porybný na Labi, milovník přírody, dobrý fotbalista – dobrý člověk. Jednou však ke mně přiběhl celý nešťastný. Plakal a křičel: „Mistře, pojdte se podívat k Labi, ta hrůza!“ Z dílny u zámku jsem byl hned u Labe a skutečně hrůza! Labe bylo bílé – plné rybích bříšek. Plavaly i velké ryby – snad sumci. Vše to plavalo dál. I v Hradci se dívali lidé z mostů na tu spoušť. Zavinila to tehdy černožická výrobní VDP, která do Labe vypustila ořechový extrakt. To mi potom sdělil porybný. Také mi řekl, že výrobní dostane velikou pokutu. Jak však dlouho potrvá, než vyrostou nové ryby?

Celý kolektiv rybářů byl tehdy smutný. Je to jedna z největších smířických společenských organizací, vesměs samí dobří lidé. Postarali se o novou násadu ryb. Činí se však i jinak. Vychovávají mládež k lásce k přírodě. Pomáhají našemu národnímu výboru při plnění akcí volebního programu. Pro svou potřebu si postavili u Labe pěknou klubovnu. Rybářský ples býval ve Smířicích nejnavštěvovanějším – dnes není sál.

Dnes rybaří můj vnuk – malý Vráťa. Táta mu koupil rybářský prut až v Moskvě. Aby nemusel pytláčit jako já, musel složit zkoušky. Zajel jsem do Prahy a s vnukem zašel do tamní rybářské

klubovny. Také to tam mají pěkné. Tajemník rybářů Vráťu pochválil, protože všechno potřebné ke zkoušce ovládal. Proto tajemník ihned ochotně vystavil potřebné doklady. Vráťa radostí skákal na jedné noze. A já, pln radosti, jsem se mohl vrátit domů do Smiřic ke své řece.

Znovu se zamýšlím – v duchu sleduji tok té naší řeky. Jak směřem ke Hřensku mohutní, zvláště, když se u Mělníka spojí s Vltavou. Co všechno musí dnes řeka udělat. Vozí velké lodi s náklady i s lidmi. Vozí suroviny a zboží až z Hamburku, vozí uhlí do elektrárny ve Chvaleticích. Nejdříve plyne úrodnou polabskou nížinou a potom u Hřenska se dostává do velmi krásné přírody mezi skály a lesy. A v tom je třeba i dnes vidět její novou krásu.

A já, jako starý Štemberák, budu stále mluvit jen o tom a přimlouvát se za to, aby její vody byly co nejčistší.

Ze svých vzpomínek napsal

František Svatoň

První pokračování tohoto povídání vyšlo téměř v den autorových 79. narozenin. Dodatečně mu blahopřejeme, přejeme hodně zdraví a přejeme mu také, aby se ještě dočkal toho, že v jeho milovaném Labi poteče opět krásná čistá voda plná ryb.

Z moudrých myšlenek:

F. X. Šalda: Je jen jediný prostředek, kterým poznáme, co v kom vězí – pusťme ho k práci.

ČESTNÉ UZNÁNÍ - ZPRAVODAJI

Za přípravu a organizaci vydávání smiřického Zpravodaje získala naše redakční rada při příležitosti letošního Dne tisku 21. září 1988 od Okresního kulturního střediska v Hradci Králové a od redakce Nového Hradecka Čestné uznání. Bylo tím zhodnoceno zlepšení obsahové i grafické úrovně našeho časopisu. Zásahu na tomto úspěchu mají všichni spolupracovníci a také i ti, kteří nám zaslali své příspěvky. Je nutno přiznat, že udržení a případné další zlepšení úrovně Zpravodaje pomůže co nejbohatší přispěvatelská činnost. Redakční rada proto touto cestou děkuje všem, kteří již přispěli svými zprávami. Zároveň se těšíme na další spolupráci.

PODĚKOVÁNÍ

V minulém čísle Zpravodaje jsme vyslovili dík neznámým občanům, kteří se ujali nelehkého úkolu a začali čistit lesík za Labem. Dnes již víme další podrobnosti. Tuto akci zahájili a nyní již i dokončili členové kroužku Ochránci přírody ve Smiřicích. Prvním krokem bylo zrušení skládky a vyřezání přebytečných stromů a keřů. K úplnému vyčištění tohoto prostoru pomohli v konečné fázi zájmové útvary Městského domu pionýrů a mládeže ve Smiřicích, členové pionýrských oddílů skupiny A. Malé i ostatní děti.

Všem jmenovaným patří velký dík nás všech!

PROCHÁZKY MĚSTEM

ZASTAVENÍ

3.

Autor našeho povídání o Labi nám v minulém i v tomto čísle Zpravodaje vylíčil, jak romantická místa byla kolem starého řečiště Labe. Poukazoval na to, jak dovedla být řeka někdy zlá. Ještě naši dědové a také starší tátové pamatují, že se Labe před regulací při povodních rozlévalo až k Hubílesu. Čtením ve starších kronikách se dozvíme, že v době povodní bylo možno se dostat směrem k Číbuži pouze na lodičkách. Velká voda přišla někdy tak rychle, že lidé museli před vodou vylézt na stromy. Musíme vzít v úvahu, že dnešní silnice na východ od Smiřic byly vybudovány z hlediska historie poměrně nedávno – asi před 120 lety.

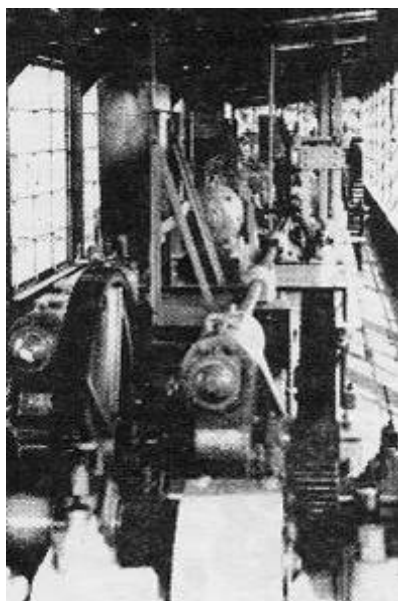
Na mapě zveřejněné v minulém čísle Zpravodaje je patrné, že směrem ke Smržovu vedla dříve pouze cesta. Před několika lety se při budování melioračního kanálu v hloubce asi 150 cm narazilo na zbytky této cesty. Byla to cesta zpevněná dřevěnými trámy – kmeny stromů. Proto se říkávalo, že směrem ke Smržovu a k Hubílesu šel ze Smiřic „Hatěmi“. Silnice k Číbuži byla našimi předky označována jako cesta „Voborou“. To proto, že v těchto místech byla kdysi rozsáhlá a zřejmě i na zvěř bohatá obora. Na snímku mapy v minulém čísle je vidět část nápisu Voborský potok. To nám také částečně vysvětluje, proč na této cestě jsou dnes přebytečné mosty. Můžeme našim čtenářům slíbit, že se k tomuto tématu ještě vrátíme.

Ani do Holohlav se nedalo chodit bez obtíží. Chodívalo se většinou blátivou cestou a v době větší vody po zvýšené lávce. Proto dodnes máme ulici Na lávkách. Ani chůze ze Smiřic do Smiřiček (přibližně od zámku k dnešnímu nádraží) nebyla jednoduchá. Teprve zhruba před 120 lety byl pro chodce vybudován chodník a cesta samotná byla zvednuta materiálem, který byl získán z kopce nad dnešním nádražím. Tento kopec byl zřejmě dříve ještě o něco vyšší než dnes.

Z uvedeného je patrné, že Labe tvořilo pěkná zákoutí, kterých je rozhodně škoda. Pravdou je však i to, že poměrně časté záplavy nebyly příjemnou záležitostí a nadělaly mnoho škod a potíží. Proto bylo přikročeno k regulaci toku Labe a jeho převedení do nového napřímeného koryta v dnešní podobě.

Protože se původně počítalo s lodní dopravou až do Jaroměře, byl v souvislosti s regulací Labe vybudován i náš labský jez. Stavba tohoto jezu byla provedena v roce 1933 až 1935. Na kresbě naší spolupracovnice Mileny Seidlové, zhotovené podle dobové fotografie, vidíme smiřický

labský jez. Pokud někomu chybí na kresbě budova elektrárny, pro nezasvěcené vysvětlujeme, že elektrárna byla postavena o 12 let později.

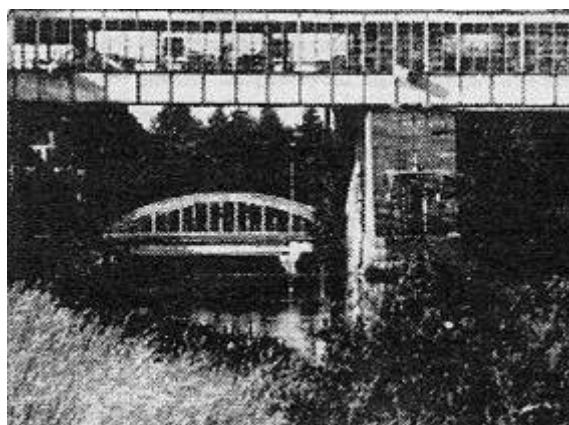
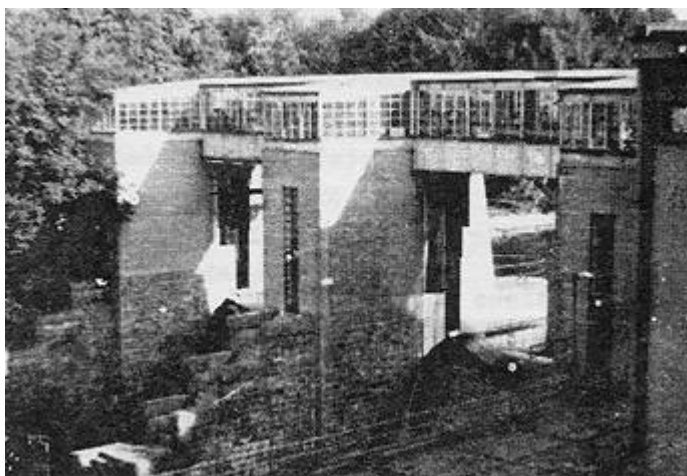

Projekt na jez vypracovalo tehdejší Ředitelství pro stavbu vodních cest v Praze. Jez byl vybudován stavební firmou KRESS Praha. V projektu bylo počítáno s elektrárnou a tato stavba byla později uskutečněna. Z výstavby plavebního zdymadla sešlo. Smiřický jez tvoří významnou součást úpravy Labe v úseku Hradec Králové – Jaroměř. Slouží pro využití vodní energie. Zadržaná voda se využívá k závlahám i pro potřebu průmyslových podniků.

Jez má dvě pole široká po 11 metrech a jsou hrazena na výšku 5,25 m tabulovými uzávěry. Ty jsou ovládány mohutnou strojovnou na vrcholu jezu. Jez je schopen bezpečně převést až 490 m³ vody za jednu sekundu. Odhadnutá hodnota největší vody v roce 1895 činila 450 m³/s.

Vodní zdrž před jezem má objem 310 tisíc metrů kubických vody. Za rok proteče Labem 750 000 000 000 litrů vody – většina proteče elektrárnou, kde vyrábí nejušlechtlejší energii.

Labe dneška – v průhledu vidíme tři stavby z betonu a oceli. Jez, nový most a zcela vzadu starý most. Zatím, co Labi trvalo tisíce let, než vytvořilo své koryto, lidé vytvořili nové koryto a tyto stavby za necelých padesát let.

OTÁZKA DO SOUTĚŽE:

Jak velký je rozdíl hladin na zdejším jezu? Mimochodem – je největší na labské vodní cestě.

(hr)

KOUTEK PRO DĚTI

Milé děti, milí mladí přátelé,

chtěli bychom, abyste i vy věnovali svou pozornost našemu Zpravodaji Smiřic, Holohlav a Rodova. Historie a současnost těchto obcí by neměla zajímat pouze starší spoluobčany, kteří by vzpomínali na své dříve nebo dávno ztracené mládí. Vás, mladé, by měla také zajímat bohatá historie i současnost celého našeho státu. Čtením našeho Zpravodaje byste se však mohli dovědět, že i historie a současnost Smiřic i jejich okolí je bohatá. Vždyť jeden z pánů Smiřických se bezmála stal českým králem! A co se týká uměleckých památek? Na tak malé sídlo máme bohaté kulturní památky – stavební i umělecké. O autorství zdejší kaple se vedou neustálé spory – práci však odevzdal v každém případě vynikající stavitel. Autorství velkého obrazu v kapli je nesporné a autorem je velký malíř baroka Petr Brandl. O uměleckých hodnotách v naší kapli svědčí i to, že obrazy i sochy putují často po světových výstavách. Nyní na podzim byl zájem o zapůjčení velké sochy sv. Jáchyma na výstavu do Západního Německa.

Měli byste se o to vše zajímat a být na to hrdi. Vždyť i vy byste měli v budoucnu pečovat o to, aby tyto vzácné památky byly uchovány pro další generace.

I mezi mladými lidmi najdeme takové, kteří o Smiřicích něco vědí. Poznáme to z jejich slohových prací, které napsali ve škole na téma Putování za kulturními památkami. Přinášíme ukázkou ze dvou prací vašich vrstevníků.

Jitka Cejnarová, 7. třída ZŠ:

Město Smiřice, ve kterém žijeme, je malé městečko na pravém břehu Labe a na začátku úrodné nížiny.

Naše město má dvě náměstí. Jedno starší blízko zámku a kaple a druhé novější v centru města blízko naší školy. Škola patří mezi nejstarší budovy města a brzy oslaví 95 let svého trvání. Nejvýznamnější kulturní a historickou památkou je zámek a zámecká kaple, postavená v pozdně barokním slohu. V kapli je vzácný obraz Klanění tří králů od Petra Brandla. Samotná kaple je stavitelsky významné dílo, jediné toho druhu ve střední Evropě. Později než zámek byla před zámkem postavena radnice, kde je nyní Pamětní síň. Mezi zámkem a radnicí je postaven Památník osvobození. Odtud můžeme jít do parku, který poskytuje příjemný odpočinek pod korunami starých a vzácných stromů.

V našem městě se narodily a žily významné osobnosti. Byla to např. Anežka Malá, komunistka, která položila za okupace svůj život. Ve Smiřicích žila určitou dobu akademická malířka Helena Šrámková. Ze Smiřic pocházel i inspektor pro zvláštní školy Josef Zeman. Působil zde lékař –

lidumil a spisovatel MUDr. Otakar Jedlička. Své mládí zde prožil i zasloužilý umělec Luděk Munzar.

--oOo--

Kateřina Burešová, 7. třída ZŠ:

Kdybychom se na Smiřice dívali z letadla, upoutala by nás zajímavá stavba kaple, která je jediná svého druhu ve střední Evropě z doby baroka. Tato překrásná stavba skrývá uvnitř nejcennější obraz našeho významného malíře Petra Brandla „Klanění tří králů“. Tuto velmi cennou kapli obklopuje zámek se dvěma vodotrysky, bývalá radnice s náměstím a pěkně upravený park. U parku byl po druhé světové válce postaven na počest padlých Památník osvobození, který v sobě ukrývá tři schránky se zemí významných bojišť I. a II. světové války: Sokolova, Dukly a Bachmače. V bývalé radnici proti zámku je umístěna Pamětní síň, která bývá otevřena při slavnostních příležitostech – např. na den 1. máje. Proti škole u nově vybudované restaurace bylo upraveno velmi pěkné náměstí s posezením u vodotrysku s vodní plochou. Hlavní cesta, která vede skrz Smiřice, má název Palackého ulice. Nejstarší památky vystřídaly ve Smiřicích nové obytné budovy a továrny. Jsou tu Východočeské cukrovary, Dřevotvar, Zemědělský nákupní závod, Státní statek a Východočeské konzervárny a lihovary, závod Pektin.

Smiřice jsou pěkné město, ve kterém jsem se narodila a ve kterém žiji. Proto bych mu chtěla v dospělosti pomáhat v jeho dalším rozvoji.

BRANNÉ CVIČENÍ ŽÁKŮ ZÁKLADNÍ ŠKOLY VE SMIŘICÍCH

27. října 1988 se žáci základní školy ve Smiřicích zúčastnili branného cvičení. Vědomosti a dovednosti, které získali již ve škole, si prověřovali na čtrnácti stanovištích.

Procvičili si například znalosti signálů civilní obrany, topografie, obvazové techniky, znalosti dopravních značek, vyzkoušeli si hod granátem na cíl, střelbu ze vzduchovky, odhad vzdálenosti a určování azimutu, nacvičovali umělé dýchání. Tělesnou zdatnost si prověřili při překonávání překážky s pomocí lana. Na přípravě branného cvičení i na jeho uskutečnění se kromě pedagogických

pracovníků školy podíleli i členové místní organizace Svazarmu, příslušníci jednotek

Lidových milici ze Státního statku a zástupci Jednotného systému branné výchovy obyvatelstva z MěstNV Smiřice. Pro žáky 1. až 4. ročníku připravili pěknou ukázkou výcviku služebního psa příslušníci Veřejné bezpečnosti.

Jan Voltr, základní škola Smiřice

KDO ROZNÁŠÍ ZPRAVODAJ?

Jsou to žáci základní školy ve Smiřicích. Tuto práci konají dobrovolně v době svého osobního volna. Jejich práci znehodnocuje skutečnost, že někteří pravidelní odběratelé po příchodu z práce své číslo Zpravodaje v poštovní schránce nenajdou. Vzniká z toho roztrpčení – nutno říci, že právem. Protože si řádně předplatili odběr časopisu, mají právo na dodání všech čísel. Těžko říci, kam se výtisky ztratí, ale lze až tvrdit, že žáci přidělené výtisky řádně roznesou. Ale ztrácejí se i jiné noviny!

Jak z této situace ven? Někteří odběratelé „vyhrožují“, že si budou raději časopis kupovat v trafice nebo v papírnictví. To by bylo však pro MěstNV nedobré, protože by tím nebyl zaručen pravidelný odběr a těžko by se stanovoval náklad časopisu. Padl i návrh na to, aby cena jednotlivých výtisků byla zvýšena o další 1 Kčs a aby časopis byl (za tu korunu) doručován poštou. Co vy na to, čtenáři?

V závěru roku patří v našem Koutku pro děti dík těm, kteří Zpravodaj roznášeli. Pro informaci čtenářů uvádíme jejich jména i obvod, ve kterém Zpravodaj roznášejí. Pokud zůstaneme u dosavadní praxe, budete případně vědět, na koho se můžete nejdříve obrátit:

Zámek a okolí

Petr Krejčí

Mlýnská ulice a Na lávkách

Ivana Schejbalová

sídlíště gen. Govorova

Martina Kuncová

Palackého a Komenského ulice

Lucie Janatová, Bouzová Jitka

Brigádnická ulice

Šárka Jasinková, Renata Budíková

všechny ulice za vlečkou do lihovaru

Vladislav Mazák

Jiráskova ul. a náměstí Míru

Lucie Janatová, Jitka Bouzová

ul. Spojovací, Nývltova a staré Sídliště

Pomezný Václav

ulice Kršovka a Zahradní

Kamil Hlava, Martin Červinka

Hankova ulice

Josef Homolka

pro celé Holohlavy

Jiří Brandýs a Václav Halama

A nyní ještě něco pro naše nejmenší. Abyste své maminky nevyrušovali při přípravě vánočních dobrot a při úklidu, najděte na připojeném obrázku zajíčky. Můžete nám napsat, kolik zajíčků jste našli. Prvnímu, kdo nám napíše, pošleme obrázek krtečka – nezapomeňte napsat zpáteční adresu.

Již dnes se můžete přihlásit k novému cyklu PSM u zdejší pobočky České státní spořitelny. Rádi vám dají přihlášku a zodpoví všechny dotazy, které se týkají tohoto výhodného druhu spoření.

Za děti, které ještě nemají svůj vlastní příjem, mohou spořit jejich rodiče. Prémiové spoření je organizováno v pětiletých cyklech a spoření je možno v daném věkovém rozmezí i opakovat. Po celou dobu spoření se z úspor počítá 2 % úrok a po skončení cyklu se připíše prémie dle výše úložek. Během pěti let je možno po dohodě se spořitelnou úložku podle vašich možností zvýšit nebo snížit.

Využijte i vy tohoto výhodného spoření určeného pro mladé lidi.

Česká státní spořitelna
pobočka Smiřice

O ZMĚNÁCH NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Na celém prvním stupni základní školy, tj. v první až čtvrté třídě, se pracuje podle přepracovaných osnov učiva a podle upravených učebnic. Hlavně zde vznikly lepší podmínky pro procvičování a upevňování učiva.

S hlavní novinkou v klasifikaci prospěchu se v tomto školním roce setkají žáci prvního postupného ročníku. Na konci prvního pololetí nebudou známkováni vůbec. Na konci roku budou hodnoceni slovně. Účelem právě tohoto způsobu hodnocení bude hlavně to, aby byl žák hodnocen z jeho lepších stránek a tím byl pobízen k další školní práci. (Dříve horší známka mohla odradit žáka od chuti do práce pro celou školní docházku.) Proto byla v prvním ročníku ubrána část učiva, aby práce zde byla klidnější, zbyl čas na procvičení i na utvrzení učiva.

Úpravy učebních osnov se provádějí také na druhém stupni základní školy. I zde je smyslem provedených změn vynechat obtížné učivo a učivo, které je žákům málo srozumitelné. Nejvíce úprav je v pátém ročníku, kde žáci dostali do rukou nové učebnice. Během dalších tří let budou od základu změněny učební osnovy a učebnice ve zbývajících ročnících. V učivu je posilováno výchovné působení, jazyk učebnic odpovídá více věku žáků. Velký důraz je kladen na přesné vymezení základního učiva.

Sebelepší učebnice však neodstraní nutnost správného přístupu dětí k učení, pozornosti ve škole a i k domácí přípravě. Škole by v její práci velmi pomohla podpora rodičů. Jejich zájem by byl pro děti tím nejúčinnějším podnětem k práci.

I v tomto roce bude pokračovat experiment náboru do škol 3. stupně.

(ZŠ)

ZDRAVOTNÍ A OČKOVACÍ PRŮKAZ DÍTĚTE

Takový název má modrý sešitek, který se stává od 1. září tohoto školního roku dokumentem, který budou vystavovat dětské lékaře. V tomto průkazu, který bude sloužit k soustředění informací a omezení administrativy, budou soustředěny všechny informace o dítěti po zdravotní stránce. Průkaz by měl provázet dítě po celou dobu jeho dospívání a měl by od očkování přes výsledky zdravotních prohlídek obsahovat vše důležité, co se týká jeho zdravotního stavu.

Rodičům bude dávat průkaz informace o dítěti, které budou moci využít při zlepšování jeho vývoje a odstraňování chronických onemocnění v dětském věku. Průkaz bude uschován doma a při návštěvě lékaře bude lékařem doplňován.

Průkaz pomůže i k lepší informovanosti učitelek mateřských škol, učitelů základní školy, pracovníků pedagogicko-psychologických poraden, tělovýchovných pracovníků, ale i lékařů na lékařských službách první pomoci a lékařů zabezpečujících zdravotní péči o děti na školách v přírodě a v pionýrských táborech.

Rodiče získají na základě Zdravotního a očkovacího průkazu právo potvrzovat dítěti sami možnost účasti na tělovýchovných akcích, ve školách v přírodě a v pionýrských táborech. Potřebné potvrzení vydají vyplněním Prohlášení rodičů:

PROHLÁŠENÍ RODIČŮ

Prohlašuji, že dle posledního záznamu lékaře ve zdravotním a očkovacím průkazu dítěte je dítě..... nar.:
bydl.:
schopno zúčastnit se.....
od do

Současně prohlašuji, že ošetřující lékař nenařídil výše jmenovanému dítěti, které je v mé péči, změnu režimu a okresní hygienik mu nenařídil karanténní opatření. Není mi též známo, že v posledním týdnu přišlo toto dítě do styku s osobami, které onemocněly přenosnou nemocí. Jsem si vědom(a) právních důsledků, které by mne postihly, kdyby toto mé prohlášení bylo nepravdivé.

.....
datum

.....
podpis rodičů či jiných zákonných zástupců

Co se od této akce slibuje? Lékařům odpadne zbytečné úřadování, rodiče budou mít méně absence v zaměstnání a čekárny dětských zdravotních středisek budou méně přeplněné.

Aby tato akce splnila svůj účel, musí rodiče pečovat o to, aby se Průkaz neztratil a také nepoškodil (ke škodě věci má Průkaz pouze tenké desky). Rodiče budou muset předkládat Průkaz při návštěvě odborného lékaře, při lékařské službě první pomoci i při přijetí dítěte do nemocničního ošetření. Ošetřujícímu lékaři usnadní orientaci o dítěti.

Zavedení Zdravotního a očkovacího průkazu dítěte ve Východočeském kraji bylo schváleno ministerstvem zdravotnictví a sociálních věcí ČR a vedoucími odboru zdravotnictví a školství VČKNV. Otázky spojené se zavedením ZP dítěte ve Východočeském kraji byly projednány na koordinační poradě vedoucích pracovníků organizací sdružených v Národní frontě.

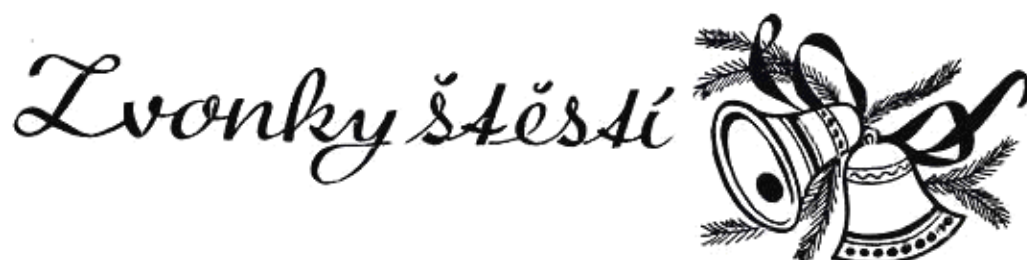
Zdravotní a očkovací průkaz dítěte je závazným dokumentem pro všechny organizace Národní fronty a ty jej budou respektovat.

Zpracováno podle materiálu, který vydalo:

Oddělení péče o dítě KÚNZ Hradec Králové v srpnu 1988

víte, že ...

- bývalý žák smiřické základní školy Jaroslav Jánský patří ve tříletém učebním oboru mechanik důlních provozů mezi nejlepší učně? Ve škole i na pracovišti patří mezi dobré žáky. Je aktivně zapojen v zájmové činnosti, především ve fotokroužku a kroužku kopané. V kopané úspěšně reprezentuje učiliště v různých soutěžích, především v soutěžích GŘ ostravsko-karvinských dolů. Za dobré plnění svých povinností byl odměněn rekreací v Rumunsku.
- kronikářem pro místní část Rodov je rodovský občan Václav Suchánek? Pravidelně dochází do smiřického Letopiseckého aktivu. Na poslední schůzi předložil koncept zápisu kroniky.

Konec roku bývá pro mnohé podnětem k zamyšlení nad uplynulým rokem a ke stanovení předsevzetí do období dalšího. Škoda, že většina dobře myšlených předsevzetí nevydrží déle než do Nového roku. V době vánoc ke všeobecnému rozjímání přistupuje neopakovatelné kouzlo, které opanuje nejen ty malé a nejmenší, ale většinou i dospělé v každém věku.

Jaroslav Vrchlický

VÁNOCE

Hlas zvonu táhne nad závějí,
kdes v dálce tiše zaniká;
dnes všechny struny v srdci znějí,
neb mladost se jich dotýká.

Jak strom jen pohne haluzemi,
hned strásá ledné křišťály,
rampouchy se střech visí k zemi
jak varhan velké píšťaly.

Zem jakby liliemi zkvětla,
kam sníh pad', tam se zachytil;
Bůh úsměv v tvářích, v oknech světla,
a v nebi hvězdy rozsvítil.

A staré písně v duši znějí,
a s nimi jdou sny jesliček
kol hlavy mé, jak ve závěji
hlas tratících se rolniček.

Můj duch zas tone v blaha moři,
vzdech srdcem táhne hluboce,
a zvony znějí, světla hoří –
Ó vánoce! ó vánoce!

Hlas zvonu, zvonků a rolniček je symbolem míru a klidu a také symbolem vánoc. O zvoncích štěstí zpívá národní umělec Karel Gott společně s Darinkou Rolincovou. Zvonky štěstí by prý měl slyšet o vánocích ten, kdo udělá druhým radost, kdo druhé obdaruje.

S tou radostí to nyní bývá čím dál složitější. Dříve se o vánocích cenilo nadevše to, když se celá rodina ve zdraví a pohodě mohla sejít pod ustrojeným vánočním stromkem. Nejčastějším přáním bylo, aby se všichni ve zdraví sešli za rok znovu. Dárkem bývaly tradiční bačkory nebo jiná maličkost.

Dnes se otázka vánoc dostala do úplně jiné roviny. Předvánoční čas je vyplněn sháněním těch nejvybranějších dobrot – pokud možno v co největším množství. Shánějí se dárky – dárky pokud možno co nejexkluzivnější a většinou i cenově na výši. Vánoce jsou potom spojeny se snahou všechny ty dobroty spořádat a ty dárky s větší nebo menší radostí převzít. To první není našemu zdraví nejprospěšnější, to druhé jen málo kdy plně uspokojí obdarované – někdy se zjistí, že to je malé nebo zas velké, jindy zas to má barvu, která se nelíbí, není to... nemá to...

Shon života by nás neměl odvádět od toho, abychom se dokázali radovat i z maličkostí. Udělat něco pro to, abychom se dokázali usmát na své sousedy, spolupracovníky v zaměstnání. Udělat něco pro život příjemnější pro nás pro všechny. Na vánoce by mělo jít více o hodnoty, na které není třeba peněz a které se nedají koupit. Měl by je najít každý v sobě – mělo by být mezi námi více ohleduplnosti, laskavosti, vzájemného porozumění – lásky k dětem, blízkým – k lidem vůbec. Náš život by se stal příjemnějším. Vánoce by pak byly opravdovými svátky klidu. Možná, že bychom uslyšeli i ty zvony štěstí.

Nejdříve se zamyslete a potom zaposlouchejte – slyšíte ty zvony? Pokud neslyšíte, musíte se zamyslet znovu a důkladněji!

Už ani nevím, kdo přišel s nápadem, abychom změnili každoroční rituál vánočních svátků v naší rodině a koupili si kapra. Snad na nás tak silně zapůsobili sousedé, snad výroky o velké prospěšnosti rybího masa. Ale nakonec jsme, tedy celá naše rodina, souhlasili.

Matce se dokonce tento nápad tak zalíbil, že už na konci srpna vyhlížela povědomý stánek s kádí. Od začátku prosince jsme už netrpělivě vyhlíželi všichni.

Když se na okenních parapetech začaly dělat důlky od našich loktů a naše trpělivost docházela, přijelo auto a za necelé dvě hodiny před našimi okny vyrostl improvizovaný obchodní dům s nabídkou vánočních kaprů. Pak už jen stačilo vyčíhat ten správný okamžik. Bratr znalý vojny a osudu Kary Ben Nemsio sestavil pořadí hlídek u okna. Potom už šlo všechno jako na drátkách.

Byly dva dny před Štědrým večerem, přišla obleva (a při tom na Kateřinu bylo také bláto!) a v kádi u stánku se začala zmítat masa kapřích těl. Jak bylo mou povinností hlídky, ihned jsem na tuto skutečnost upozornil matku. Tak měla tato vždy skromná žena jednou v životě možnost být u něčeho první. Tentokrát to tedy byl plně zásobený stánek s rybami.

„Prosila bych klidného a asi čtyři kila“, řekla prodavači. Prodavač popadl prvního kapra, kterého uviděl, hodil ho na váhu a pravil: „Ten je nejkldnější!“ Skutečně, šupináč ležel bez hnutí na váze a jen dost tupě zíral. Matka zaplatila, nacpala kapra do síťovky a vydala se k domovu.

Ačkoliv je to přes ulici jen asi šest metrů, matce trvalo překonání této vzdálenosti dobrých dvacet minut. Ne že by šla tak pomalu, ale kaprovi se zřejmě nová krásná síťovka nelíbila. Za tu dobu stihl nejméně šestkrát vyskočit ven, urazit dráhu asi půl kilometru a ještě se vyválet ve směsi bláta a rozbředlého sněhu. Navíc se při veškeré této činnosti mistrně vyhýbal všem, kteří se ho snažili chytit. Jeho parádním kouskem se ukázalo ležení na boku v kaluži, kdy čekal na svou oběť a pak už jen začal plácát ocasem. Asi byl, jak jsme usoudili, zedníkem – amatérem, neboť nahazoval dokonale.

Nakonec ale kapr přece jen skončil doma ve vaně, matka se sušila u kamen a všichni jsme se těšili na štědrovečerní večeři.

Dva dny uplynuly jako voda. Matka, osvobozená od hlídek u okna, sehnala spoustu receptů na úpravy rybích specialit. Z Ferdinanda – tak jsme našeho „naháče“ pojmenovali – se stal nejkldnější kapr v Evropě, neřku-li ve světě.

Konečně tu bylo ráno 24. prosince – Štědrý den, lásky, vánoc, hodování čas. Teprve nyní nastal ten trapný okamžik a ukázalo se, že nikdo z naší rodiny neovládá umění zabít rybu. Až otec – nechtěje připustit, že také něco neumí – se rozhodl v tento den dělat kata kaprovi. Dal si rum na kuráž, vzal paličku na maso, sepsal poslední vůli, políbil matku, vstoupil do koupelny a zavřel za sebou dveře.

Co se potom uvnitř dělo, jsme se nikdy nedověděli. My, co jsme stáli na chodbě, jsme měli dojem, že u nás v koupelně probíhá buď cvičení těžkého dělostřelectva, nebo že se tam válčuje plech. Sousedé telefonovali hydrometeorologickému ústavu, aby upozornili na to, že se blíží hurikán zatím neznámého jména.

Chtěli jsme jít otci na pomoc, ale nikdo nenašel potřebnou odvahu. Až asi za čtvrt hodiny, kdy síla ukrutného kraválu klesla alespoň na 130 decibelů, se osmělila naše babička. Dodnes neví nikdo z nás, kde se v jindy tak bojácné ženě a při jejím úctyhodném stáří vzalo tolik srdnatosti. Pootevřela dveře koupelny a opatrně, připravena zřejmě na všechno, nakoukla dovnitř.

Zdánlivě se nestalo vůbec nic, jen babiččino obočí vyjelo do nebývalé výše a její oči začaly hrozit opuštěním svých důlků. Ale to už jsme do koupelny hleděli všichni.

První dojem byl vyplnění známého úsloví „samá voda“, neboť všechen obsah vany byl rozstříkán po zdech a na zemi kolem vany. Druhým silným dojmem byl brunátný rozzuřený otec, který dosud nepustil z ruky svou zbraň – paličku, šermoval s ní kolem sebe a zcela systematicky otloukal vanu i obkládačky. Před vanou ležel na boku náš kapr Ferdinand, který odmítal sdílet s otcem tutéž vanu, tupě zíral a s viditelnou radostí se chystal ke svému dalšímu parádnímu kousku.

Závěrem už snad jenom to, že díky mrazírnám Dašice a rybímu filé jsme přece jen měli jednu ke štědrovečerní večeři rybu. Otce a tři přivolané potápěče odvezla sanitka. Kapr Ferdinand nyní pracuje v družstvu „Obnova padajících fasád“, vyvaluje oči a tupě zírá.

(Mm)

Vážení přátelé, blíží se závěr tohoto roku, blíží se i tradiční Silvestr. Snad přijmete za vděk stránku humorných myšlenek. Snad se aspoň některé zasmějete. Protože hlavní redaktor je učitelem, vybral si pro vás historky ze školy:

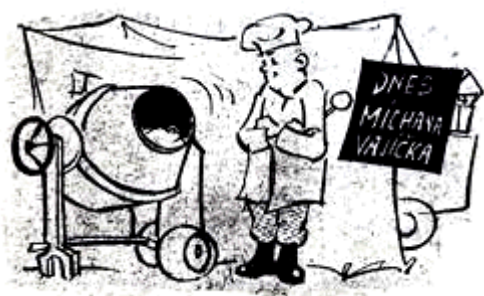
VÝROKY OD TABULE:

- K těm pětkám bych chtěl říci, že některé jsou trochu lepší.
- Než bych poslal do kabinetu nějakého hlupáka, to si tam raději dojdou sám.
- Mlčte kluci a zpívejte!
- S tebou se muselo stát něco neobyčejného. Neučil ty ses nakonec?
- Nevěř na zázraky, ale věř mně. Propadneš.
- Pudivítře, ještě jednou a bude to už potřetí!
- Znamenitě. Takže příští pětku si příště opravíš, co říkáš, vědče?
- Tentýž vzorec je pro kosinus, jenomže je jiný. Raději si nic nepamatujte, bylo by to zbytečné.
- To je to, co jsem říkal v minulém roce, že až to budeme potřebovat, tak to určitě nebudete vědět.
- Závorky jsou pro někoho vrchol matematiky – a zřejmě navždy budou.
- Je to vlastně trubka, tedy díra obalená nějakou hmotou.
- Zítra ve čtvrt na devět má být naprosto nečekaně vyhlášen poplach.

ŠKOLNÍ PERLIČKY

- Abych měl pevné zdraví, vozí mě tatínek na chalupu s cementem.
- Hlavu mám po mamince, ale copy mám už vlastní.
- Když je domácí lékárnička vyčerpaná, běžíme na pohotovost.
- Pomačkaný sešit mi maminka narovnala pohlavkem.

- Maminka má na krku králíka. Vypadá jako liška.
- Herec má vpředu nalíčenou tvář a vzadu kulisu.
- Ve škole zachází s výbušninami učitel. Když vybuchne, nic se mu nestane.
- Pihovatý obličej mám po celém těle.
- Kolem Labe žijí Labužníci.
- Když řádila chřipka, celá naše rodina ležela v epidemii.
- Otisky prstů pomáhají desinfikovat zločince.
- Tmu je vidět jenom v noci, ve dne ale ne.
- V detektivkách je pachatelem nejčastěji vrah.
- Motocykl má tu výhodu, že je levnější a nemůže se převrátit na střechu.

*Hallo
pro vás přinesvil
Julius*

== Zprávy z redakce ==

Vážení čtenáři,

snad se už dostalo do rukou všem zájemcům o Zpravodaj toto 5. číslo. Moc nás mrzí, že vznikají problémy při distribuci našeho časopisu. Uvažovali jsme o tomto problému v redakci, v Městském kulturním středisku a jednala o tom i rada MěstNV. Úvahy byly různé, padly i různé návrhy. Hlavní díl rozhodování chceme nechat na našich čtenářích. V tomto čísle Zpravodaje je připojena složenko na zaplacení předplatného (doufejme, že při roznášce nevypadla!). Ti čtenáři, kteří jsou spokojeni s dosavadním roznášením Zpravodaje s pomocí školní mládeže, zaplatí složenkou 15,- Kčs a vše zůstane při starém. Ti čtenáři, kteří snad chtějí mít větší jistotu, si mohou předplatit 20,- Kčs na rok a Zpravodaj jim bude zasílán poštou. Zachováme i prodej Zpravodaje v prodejně tabáku a v papírnictví a v Holohlavech v Jednotě.

V redakci nás potěšilo, že se nám daří navazovat kontakt s našimi čtenáři. Děkujeme touto cestou těm, kteří nám poslali podklady pro články: čtenáři J. Němcovi za vzpomínky a fotografie k článku Rok 1938 a smířičtí občané na hranicích a čtenářce M. Černé za fotografii ke vzpomínce na bývalého ředitele školy Jana Černého (údaje o něm nám ochotně poskytl člen Letopiseckého aktivu R. Malík). Díky takovým informacím můžeme uveřejňovat aktuální zprávy se vztahem k našim obcím.

Ostatní zprávy často získáváme – i když z místa – přece jen „z druhé ruky“. To sebou nutně přináší nebezpečí zkreslení údajů. Jistě pochopíte, že není v možnostech dobrovolných jednotlivců, kteří zprávy zaznamenávají po svém zaměstnání, aby mohli správnost údajů

prověřovat. Znovu proto výzva: společenské organizace, komise, sportovci i jednotlivci – pište nám. Zatím jsme uveřejnili všechno a ukazuje se, že vždy to určitý okruh čtenářů zaujme.

A co na závěr letošního ročníku...

*všechno nejlepší
do nového roku!*

ZPRAVODAJ Smiřic, Holohlav a Rodova vydává Městský národní výbor ve Smiřicích.
Evidenční číslo 10/88.

Řídí redakční rada – odpovědný redaktor: Miroslav Volák.

Grafická úprava: Růžena Knapová, Milena Seidlová.

Vychází nepravidelně 5x ročně.

Příspěvky zasílejte na adresu Městské kulturní středisko, Smiřice.

Tiskne AGRODAT, Nové Město nad Cidlinou – 1134/88

Cena jednoho výtisku je 3,- Kčs. Uzávěrka 1. čísla roku 1989 – 15. únor.

Náklad: 600 výtisků.

ns 1989

